

שאלת רב

רקע

לא כל הפרשה היוצאת מהנרתיק אוסרת את האשה לבעלה. מן הרחם והנרתיק מופרשות הפרשות מסוגים שונים ובצבעים שונים. חלק מן הפרשות תקינות, וחלקן נובעות מבעיות בריאותיות, כגון פטריות, זיהומים וכד'. לפי ההלכה רק דם היוצא מן הרחם אוסר את האשה לבעלה.

ישנם מצבים שבהם ברור האם ההפרשה אוסרת את האשה לבעלה או לא. כאשר ההפרשה בצבע אדום או שחור ניתן לזהות אותה בוודאות כדם, לעומת זאת כאשר ההפרשה בצבע שקוף, לבן או צהוב בהיר - ברור לנו שלא מדובר בדם. עם זאת ישנם גוויי ביניים רבים, מצהוב כהה עד חום לגוויי השונים, שלגביהם מתעורר ספק.

במקרה שהאשה רואה הפרשה בעלת גוון המעורר ספק, על בני הזוג לפנות לרב הבקי בפסיקה בעניינים אלו ולהראות לו את ההפרשה שנמצאה, על מנת שיכריע האם היא אוסרת את האשה לבעלה או לא.

לעיתים השאלה מתעוררת ביחס להפרשה שהופיעה על בד בדיקה שהאשה השתמשה בו בבדיקות הפסק הטהרה או שבעה נקיים, ולעיתים ביחס להפרשה שהופיעה על בגד תחתון של האשה, תחתונית, פד או נייר טואלט.

חשיבות הפניה לרב

אצל זוגות רבים הפניה לרב בתחומים אלו אינה פשוטה מבחינה רגשית. הפניה עלולה להיות מלווה בתחושה של חשיפה לאדם זר בתחום אינטימי, בדומה לצורך להיחשף לפני רופא.

עם זאת חשוב להבין -

1. שמירת הלכות טהרת המשפחה כראוי, כרוכה פעמים רבות בהתייעצות עם רב. הפניה אל הרב הכרחית משום שההכרעה במצבי הספק דורשת מומחיות מיוחדת, וההימנעות מפניה אל הרב עלולה להביא את בני הזוג או להקל על עצמם שלא כדין באיסורים חמורים, או להחמרה שאין בה צורך. כשם שהקלה מוטעית באיסור חמור היא שלילית, כך גם החמרה מיותרת עלולה להכביד על בני הזוג, ולהביא אותם למצבי מתח מיותרים ולמכשול.

2. הפניה אל הרב בנושאים אלו היא נורמה מקובלת מאוד. הרב מורגל בשאלות מסוג זה, והמענה עליהם הוא חלק בלתי נפרד מתפקידו. בשעה ששאלה בנושאים אלו מגיעה אל הרב, הרב טרוד בשאלה כבעל מקצוע הטרוד בעבודתו.

בדומה לרופא שמתייחס לשאלה העומדת בפניו כשאלה רפואית מקצועית, גם כאשר הדיון בשאלה מצריך היחשפות של המטופל - גם הרב מתייחס אל השאלה כשאלה הלכתית מקצועית, מתוך גישה עניינית, ומתוך הבנה למציאות המורכבת.

צורת הפניה אל הרב

מבוא

חשוב לדעת שישנן אפשרויות לפניה אל הרב בנושאים אלו תוך שמירה מוחלטת על אנונימיות הפונה (כפי שיפורט בהמשך), עם זאת ההמלצה לבני הזוג היא שלא יימנעו מפניה גלויה לרב גם בשאלות אלו.

במקרים רבים מתברר שהפניה אל הרב מקילה על החיים, ושמפגש גלוי עם הרב הוא מרומם ותורם לחיי המשפחה. פניה ישירה אל הרב חשובה גם משום שהיא מאפשרת התייחסות מדויקת יותר של הרב אל השאלה העומדת בפניו מתוך היכרות עם המצב הרוחני, הנפשי והמשפחתי של הפונה.

לכל זוג כדאי למצוא בסביבת מקום מגוריהם רב שהוא בקי בהלכות אלו, שהם חשים כלפיו אמון, ונוח להם לפנות אליו בשאלותיהם. בדרך כלל ניתן גם לפנות אל אשת הרב, הרבנית, אשר תעביר את השאלה לבעלה ודרכה גם לקבל את התשובה. בערכה שבידיכם תוכלו למצוא מספרי טלפון של רבנים שונים מקריית מלאכי והסביבה המוסמכים לעסוק בתחום, ויכולים לתת מענה לשאלותיכם.

כיצד שואלים

על מנת שהרב יוכל לנתח את השאלה כראוי ולתת לה מענה מדויק חשוב למסור לרב את המידע הבא:

1. האם המראה המסופק הופיע בבדיקה פנימית או בקינוח חיצוני.
2. **באיזו בדיקה מדובר** - הפסק טהרה / מוך דחוק / בדיקה בשבעה נקיים (חשוב לציין מאיזה יום בשבעה נקיים) / בדיקה בזמן אחר.
3. האם המראה המסופק הופיע אחרי הרגשה גופנית כלשהי ומה הייתה ההרגשה.

4. נתונים רפואיים

- ✓ האם היו כאבים בזמן הבדיקה.
- ✓ האם האשה בהיריון / לאחר לידה / מניקה / כלה סמוך לנישואין.
- ✓ האם יש לה פצע או חשד לפצע בנרתיק או ברחם.
- ✓ האם היא נוטלת גלולות או תרופות אחרות העשויות להשפיע על פעילות הרחם / משתמשת באמצעי מניעה אחר.
- ✓ האם היא הייתה אצל רופאת נשים לפני ראיית הדם.

✓ האם לדעתה יכול להיות מקור אחר לדם מלבד הנרתיק (כגון שסובלת מטחורים וכד').

5. האם ראיית הדם הייתה סמוכה לקיום יחסים / לאחר מתן שתן / סמוך לזמן שהמחזור אמור להופיע.

6. האם מדובר בתופעה חוזרת או שזו הפעם הראשונה שהיא רואה מראה מסוג זה.

עיתוי השאלה ואופן שמירת בדי הבדיקה

כאשר אין משמעות מעשית מיידית לשאלה (האם ללכת למקווה וכד'), אין חובה לשאול את הרב מיד עם הופעת ההפרשה, ניתן לדחות את השאלה אפילו במספר ימים לפי נוחות השואל. את בדי הבדיקה, הבגד התחתון, התחתונית וכד', ניתן לשמור בתוך שקית או מעטפה סגורה, וכך למסור אותם לרב. אם לבני הזוג יש כמה בדי בדיקה עם מראה מסופק, מומלץ לסמן בפינה של כל בד בדיקה ממתי הוא, אולם אין לסמן בעט אדום.

שאלת מספר רבנים על אותו מראה מסופק

לאחר שבני הזוג שאלו רב פוסק והוא קבע שהמראה המסופק אסור, אסור להם לפנות לרב אחר כדי שיתיר להם את המראה. אם הם חוששים שהרב הראשון לא הבין אותם כראוי, או שנודעו פרטים נוספים במקרה, והם פונים לרב אחר משום שהרב הראשון אינו זמין - עליהם לספר לרב השני על פסיקת הרב הקודם.

פניה אל הרב בעילום שם

כאמור, מומלץ לפנות אל הרב בצורה גלויה גם בשאלות מן הסוג הזה. אמנם אם בני הזוג מעוניינים בכך, ניתן לשאול שאלות גם בעילום שם. לשם כך הוצבה בקרית מלאכי תיבת שאלות המאפשרת לקבל תשובה לשאלות מסוג זה תוך 24 שעות ללא צורך במסירת כל פרט מזהה. השואל מניח את המראה המסופק בתוך מעטפה סגורה ומצרף אליו את פרטי המקרה ומס' פלאפון זמין למענה ולבירור פרטים נוספים במידת הצורך.

התיבה מוצבת על הקיר שמימין לפתח הקדמי של החנות "אופטיקה מיכאל" במרכז קרית מלאכי (מאחורי אופטיקה הלפרין, מעל ארון השירות של בזק)¹, ומופיעות עליה ההנחיות הבאות:

בס"ד

תיבת שאלות בטהרת המשפחה

הוראות שימוש:

- * נא לכתוב את פרטי השאלה בצורה ברורה.
- * נא להשאיר מס' פלאפון זמין לבירור פרטים ולמענה.
- * אין חובה להשאיר שם או כל פרט מזהה אחר.
- * נא להניח את השאלה בתוך מעטפה סגורה.
- * עם המילים sms מיד לאחר הנחת השאלה בתיבה, יש לשלוח

שאלה בתיבה "לפי" 050-4000824

- * sms-תשובה לשאלה תינתן בעזרת ה' לכל המאוחר תוך 24 שעות משליחת ה

בודקת טהרה

כאשר יש חשש שלאשה יש פצע בנרתיק או בצוואר הרחם הגורם לספקות ביחס לבדיקות שהיא עושה במשך תהליך הטהרה, או להפרשות חיצוניות מסופקות, יתכן שהרב יפנה את האשה לבדיקה אצל "בודקת טהרה".

בודקת הטהרה היא אשה שהוסמכה כאחות או כמיילדת, ובנוסף עברה הכשרה מיוחדת המאפשרת לה לבדוק את האשה בדיקה פנימית בדומה לבדיקה הנעשית על ידי רופאת נשים. בבדיקה זו יכולה בודקת הטהרה לבחון את הנרתיק ואת צוואר הרחם, לאתר מקורות אפשריים לדימום (פצע וכד'), ולסייע בביצוע בדיקת הפסק טהרה או בדיקה בשבעה נקיים כאשר הדבר נצרך. הבדיקה אצל בודקת הטהרה כרוכה בדרך כלל בתשלום סמלי.

לאחר ביצוע הבדיקה, בודקת הטהרה תמלא טופס מסודר שבו תרשום את ממצאיה, ועם הטופס הזה תחזור האשה אל הרב לקבלת הפסיקה ההלכתית.

בערכה שבידיכם תוכלו למצוא את פרטיהן של בודקות הטהרה הפועלות בקריית מלאכי והסביבה.

¹ למרות שמדובר במקום מרכזי, הכניסה לחנות שלידה מוצבת התיבה נמצאת בתוך פסג', כך שנוח להניח בתיבה שאלה בלי להיראות.